

CHET TILLARINI O'RGANISH ORQALI YANGI MADANIYATNING KIRIB KELISHI

Ch. Fayzullayeva ¹, R. Orifjonovna ², Z. Shermamatova ³

Annotatsiya:

Globallashuv davrida chet tillarini o'rganish faqatgina kommunikatsiya vositasi emas, balki madaniyatlararo almashinuv va tushunishni kuchaytiruvchi omil sifatida o'ta muhim ahamiyat kasb etmoqda. Yangi tilni o'rganish shunchaki so'zlarni eslab qolish yoki grammatik qoidalarini o'zlashtirish emas, balki ushbu til bilan bog'liq madaniyatni chuqurroq anglash va o'z milliy madaniyatimizni global kontekstda qayta ko'rib chiqish imkonini beradi.

Kalit so'zlar: globalizatsiya, madaniyat, ijtimoiy integratsiya.

doi: <https://doi.org/10.2024/xrzogd36>

Chet tilini o'rganish boshqa xalqlar bilan yaqinroq muloqot qilishga imkon yaratadi. Muloqot faqatgina til darajasida qolib ketmay, balki turli madaniy jihatlar, yashash tarzlari va dunyoqarashlar almashinuviga xizmat qiladi. Masalan, fransuz tilini o'rganish bilan birga, fransuz oshxonasi, san'ati, tarixi va falsafiy oqimlari haqida bilib olish mumkin. Shu orqali yangi madaniyat o'z hayotimizga kirib keladi.

Madaniyatlararo muloqot globalizatsiya jarayonida katta ahamiyatga ega bo'lib, xalqaro tashkilotlar, biznes va turli milliy jamiyatlar o'rtasidagi aloqalarni rivojlantiradi. Chet tili yangi imkoniyatlar ochib beradi va odamlar o'rtasidagi ijtimoiy, iqtisodiy, madaniy hamkorlikka zamin yaratadi.

Yangi madaniyatlarning kirib kelishi tilni o'rganish jarayonida o'zining turli qirralarida namoyon bo'ladi. Bu jarayon madaniyatning o'ziga xos elementlari urf-odatlar, qadriyatlar, hayot tarzi va dunyoqarash orqali amalga oshiriladi. Biror bir xalqning tilini o'rganayotganda, o'sha xalqning tarixiy tajribasi, ijtimoiy munosabatlari va kundalik turmushi haqida ham bilib olamiz. Bu bilimlar inson ongida yangi, kengroq dunyoqarash hosil qiladi.

Chet tillarini o'rganish jarayonida inson boshqa xalqning madaniyati bilan yaqindan tanishadi. Masalan, fransuz tilini o'rganayotgan kishi, fransuz oshxonasi, moda, me'morchilik va san'ati bilan ham tanishadi. Bu orqali boshqa madaniyatlarning noyoblighi va rang-barangligini his qilish mumkin. Yapon tilini o'rganish davomida esa yaponlarning odob-axloq qoidalari va ijtimoiy munosabatlaridagi o'ziga xoslikni tushunish imkoniyati tug'iladi.

Yangi madaniyatlar bilan tanishish insonda madaniy sezgirlikni oshiradi. Madaniy sezgirlik bu insonning boshqa xalqlar urf-odatlarini hurmat qilish, turli madaniy farqlarni qabul qilish va ularga moslashish qobiliyatidir. Boshqa

¹ Fayzullayeva Charos, SamDChTI 3-bosqich talabasi

² Orifjonovna Ruxshona, SamDChTI 3-bosqich talabasi

³ Shermamatova Zaynab Azimjon qizi, SamDChTI katta o'qituvchisi

madaniyatlarning qadriyatlari va urf-odatlarini tushunish orqali ksenofobiya yoki stereotipik fikrlashdan xalos bo'lish mumkin. Masalan, arab tilini o'rganish orqali arab mamlakatlarining diniy va ijtimoiy qadriyatlarini tushunib, ularga hurmat bilan yondashish rivojlanadi.

Bugungi dunyoda globallashtirish jarayonlari til va madaniyat o'rtasidagi bog'liqlikni yanada kuchaytirib yubordi. Chet tillarini o'rganish nafaqat bir xalq madaniyatini o'rganish, balki xalqaro hamjamiyat bilan yaqinroq muloqotga kirishish imkonini beradi. Ingliz tili bugungi kunda global kommunikatsiya vositasi sifatida faol qo'llaniladi, shuning uchun uni o'rganish turli madaniyat vakillari bilan erkin muloqot qilishni osonlashtiradi.

Chet tilini o'rganish shaxsiy rivojlanishning muhim qismi hisoblanadi. Yangi til bilan birga yangi madaniyatni ham o'rganish shaxsni intellektual va madaniy jihatdan boyitadi. Buning natijasida inson o'zini global jamiyatning bir qismi sifatida his qilib, turli madaniy muhitlarda o'zini erkin his qilish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Xulosa

Chet tillarini o'rganish orqali yangi madaniyatlarning kirib kelishi insoniyat taraqqiyotida muhim o'rin tutadi. Bu jarayon nafaqat bilimlarni kengaytiradi, balki xalqlar o'rtasida madaniy ko'priklarni o'rnatishga, o'zaro tushunishni kuchaytirishga va global hamkorlikni rivojlantirishga xizmat qiladi. Til bu madaniyatga kirish eshigi, tilni o'rganish esa dunyoni yangicha ko'rish imkoniyatidir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

- [1]. Kramsch, Claire. **Language and Culture**. Oxford University, 1998.
- [2]. Graddol, David. **The Future of English?**. British Council, 1997.
- [3]. Shermamatova, S., and S. Yusupova. "History of languages between english and uzbek countries." *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences* 3.4 (2023): 310-317.
- [4]. Ziyadullayeva, Dilsuz, Sarvinoz Ungalova, and Zaynab Shermamatova. "Bilingualism and Multilingualism in Education: Impacts on Learning Methodologies." *Journal of Language Pedagogy and Innovative Applied Linguistics* 1.4 (2023): 235-239.
- [5]. Zarina, Aktamova, Orziqulova Bibisora, and Shermamatova Zaynab. "Embracing communicative language teaching: fostering fluency and real-world communication." *PEDAGOG* 6.11 (2023): 167-170.
- [6]. Shermamatova, Zaynab Azimjonovna, Ugiylov Kilich kizi Akhadova, and Marjona Gafur kizi Ummatova. "The impact of teacher training on students learning." *Educational Research in Universal Sciences* 2.14 (2023): 1097-1101.
- [7]. qizi Ergasheva, Sabina Qobil, Sevara Ulug'bek qizi G'ulomova, and Zaynab Azimjonovna Shermamatova. "Forming children's speech with the help of fairy tales." *Educational Research in Universal Sciences* 2.14 SPECIAL (2023): 1043-1046.
- [8]. Shermamatova, Zaynab Azimjonovna, Otanazar Erkin o'g'li Egamberdiyev, and Maftuna Abdimalik qizi Ergasheva. "Development of students'creativity skills based on interactive teaching methods and technologies." *Educational Research in Universal Sciences* 2.14 (2023): 819-823.
- [9]. Shermamatova, Zaynab Azimjonovna, Marjona Bakhtiyorovna Bozorova, and Ibrohim Soyibjonovich Olimjonov. "Teaching english through

suggestopedia." *Educational Research in Universal Sciences* 2.14 Special (2023): 764-768.

[10]. Shermamatova, Zaynab Azimjonovna, Dildora Dilshodovna Baxriddinova, and Mohigul Bobir qizi Qironova. "The role of psycholinguistics in teaching and learning language.(ESL)." *Educational Research in Universal Sciences* 2.14 SPECIAL (2023): 828-830.

[11]. Shermamatova, Zaynab, and Yasmina Qoldoshova. "Addressing contemporary challenges in language teaching in the 21st century." *Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit*. 2024.

[12]. Shermamatova, Zaynab Azimjonovna, Aziza Isomiddinova, Isomiddinova, and Laylo Nabiyevna Naimova. "The role of technology in education." *Educational Research in Universal Sciences* 2.14 (2023): 824-827.

[13]. Turaqulov, Xushvaqtbek, Dilsora Saidova, and Zaynab Shermamatova. "Differences Between Chinese Speech and British Speech." *Journal of Language Pedagogy and Innovative Applied Linguistics* 1.4 (2023): 160-165.

[14]. Shermamatova, Zaynab Azimjonovna, Mohichehra Yusup qizi Abduraimova, and Husnora Bahrillo qizi Bozorova. "Foreign language teaching methodology in the 21st century: innovative methods." *Educational Research in Universal Sciences* 2.14 (2023): 997-1000.

[15]. Ruziboev, Sanjar, and Zaynab Shermamatova. "The Role of Distance Learning in English." *Journal of Language Pedagogy and Innovative Applied Linguistics* 1.4 (2023): 228-234.